

‘De diagnose dyslexie is 1 op de 4 keer onterecht’

Dat schreef NUzakelijk

Door Kim Bos

ZATERDAG 26 JULI 2014

De aanleiding

Er is hoop voor mensen die de diagnose dyslexie te horen hebben gekregen. Dat valt op te maken uit een artikel op de website *NUzakelijk* over Zienrs, een ‘collectief van optiekspecialisten’.

Gevraagd naar de problemen die opticiens of optometristen zoal kunnen oplossen, antwoordt Zienrs-medewerker Erik van de Langemheen: ‘Zo krijgt bijvoorbeeld een kwart van de kinderen onterecht de diagnose dyslexie en blijken hun problemen gewoon met een bril te kunnen worden opgelost.’ Op de website van Zienrs staat: ‘Even wat feiten: 25 procent van de kinderen bij wie de diagnose dyslexie is gesteld, heeft een bril nodig. Ze krijgen vaak het stempel dyslexie zonder dat er naar hun ogen is gekeken.’

Dyslexie, kortom, blijkt volgens Zienrs niet altijd dyslexie, maar een oogprobleem. Klopt dat wel, vroeg een lezer ons.

Waar is het op gebaseerd?

Van de Langemheen zegt dat Zienrs de informatie heeft gekregen van Functionele Oogzorg Nederland (FON), waarvan Olly Satoer de oprichter is. Satoer, die ook wiskundeleraar is, ontdekte dat ‘dyslectische’ kinderen uit zijn klas in feite ‘fixatie disparatie’ hadden; een oogafwijking die ontstaat doordat de hersenen niet goed samenwerken. Het zicht vermindert en de letters dansen als het ware op papier. Volgens opticiens wordt dat dansen met een bepaalde bril minder storend. Nadat de leerlingen uit zijn klas zo’n bril kregen, konden ze beter lezen, zegt Satoer.

Satoer laat desgevraagd weten dat hij helemaal nooit tegen Zienrs heeft gezegd dat een kwart van de kinderen onterecht de diagnose dyslexie krijgt, en ook niet dat hun problemen met een bril kunnen worden opgelost. „Dan weet ik niet precies waar we het vandaan hebben. Het zingt rond”, reageert Van de Langemheen. Satoer weet niet hoeveel mensen met dyslexie eigenlijk fixatie disparatie hebben. Hij *vermoedt* dat het er een hoop zijn en pleit daarom voor een speciale oogmeting als onderdeel van de diagnosestelling bij dyslexie. Hoe zit het precies? Hoeveel mensen met dyslexie kregen die diagnose ten onrechte?

En, klopt het?

Eerst dit: wat is dyslexie? Daar verschillen de opvattingen over. Waar wetenschappers het wel over eens zijn: er is gebrekkige communicatie tussen verschillende hersengebieden.

Ook hanteren ze dezelfde criteria om dyslexie aan te tonen, zegt Annemie Desoete, die dyscalculie en dyslexie onderzoekt en verbonden is aan de Universiteit Gent. „Kinderen moeten ernstige problemen hebben met leren lezen en spellen. Die problemen mogen niet te wijten zijn aan externe factoren – zoals mentale vertraging, ADHD of een verminderd gezichtsvermogen. En de problemen moeten blijven bestaan ondanks gedegen onderwijs.”

Dyslexie wordt bij kinderen gediagnosticeerd met leestesten, ook wordt de manier waarop klanken naar letters worden omgezet getest.

Desoete: „Het oog wordt niet standaard onderzocht. Er wordt wel gekeken naar eerdere medische verklaringen. Bij twijfel wordt er een oogarts ingeschakeld.”

Volgens Desoete kunnen instanties die gekwalificeerd zijn om dyslexietesten te doen zien of het om het dyslexie gaat of dat er problemen zijn met de oogbewegingen, zoals bij fixatie disparatie.

Het is nooit bewezen of onderzocht hoeveel mensen die gediagnosticeerd zijn met dyslexie eigenlijk fixatie disparatie of een andere oogaandoening hebben.

En als je toch fixatie disparatie blijkt te hebben, zijn dan alle lees- en schrijfproblemen verleden tijd? „Fixatie disparatie is een hype”, zegt Patty Gerretsen, de directeur van het Regionaal Instituut voor Dyslexie. „Wetenschappelijk is er nog bijna niets bekend over het klinisch nut van een dergelijke diagnose. Het is ook niet zeker of een bril ertegen werkt.”

Conclusie

De bewering dat 25 procent van de 'dyslectische' kinderen die diagnose ten onrechte heeft gekregen, blijkt niet toe te schrijven te zijn aan Functionele Oogzorg Nederland (FON). Er is geen onderzoek gedaan naar hoeveel mensen die zijn gediagnosticeerd met dyslexie een ander oogprobleem blijken te hebben. We beoordelen de stelling daarom als *ongefundeerd*.

Foto Moussa/AP

ONGEFUN

Foto Moussa/AP